

МУҒАЛЛИМ ХЭМ УЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИҮ

Илий-методикалық журнал

№ 5/2 2023

гуманитарные науки
естественные науки
технические науки

МУҒАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЙ

Илимий-методикалық журнал

2023

5/2-сан

*Озбекстан Республикасы Министрлер Кабинети жасындағы
Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарапы менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз ҳәм хабар агентлиги тәрепинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы гүйалық берилген.*

Нөкис

МАЗМУНЫ

ТИЛ ХӘМ ӘДЕБИЯТ

Мадалиев Я.Х. Абай ижодий мөттөсінде адабий қарашлар	7
Dosanov N. O'zbek tilida izohlovchilarning leksik-semantik xususiyatlari	17
Musurmankulova M.N. Metaphorical rethinking architectural concepts	20
Berdiev B.Ch. Healthy lifestyle in the educational system in connection with belt wrestling	27
Isaqova E.D. The analysis of appearance of feelings in the english and uzbek languages	31

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Palwaniyazov M. Xaliq pedagogikasiniá ájayip tábiya qurali	40
Radzayeva Z.T., Mirzayeva G.Z. Integratsiyalashgan ta'limgardarlar tarbiyalashdagi afzalliliklari	45
Тұрақұлов Б.Н. Таълим мұхитида интеллект ва компетентлилік түшүнчалары	49
Abdujabbarova M. L., Davlatov O.G'. Talabalarning axborot xavfsizligini ta'minlashda kompetensiya va kompetentlikning ahamiyati	56
Азизова С.А. Олий таълим мұассасалари талабаларини медиа компетентлигини ривожлантиришда инновацион технологияларни ўрны	61
Ismanova M. A. Talabaldarda kasbiy-kreativ ko'nikmalarini shakllantirishning ijtimoiy-pedagogik zarurati	66
Tashpulatova D.M. Maktab ta'limdi tabiiy fanlarni integratsion o'qitish metodikasi	70
Kuchkinov A.Yu. Boshlang'ich ta'lim yo'naliishi talabalarida raqamli ta'lim orqali ekopedagogik kompetentligini rivojlanishida eko-steam yondashuvning imkoniyatlari	74
Aktamov F.S. Ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarning tadbiq etishning zamonaviy tendensiyalari va rivojlantrish omillari	80
Quzmanova G.B. O'quvchilarning ijtimoiy kompetentligini ijtimoiy tarmoqlar vositasida rivojlantrishda maktab umumiy fanlarining o'rni	88
Tilavova S.B. Boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalar orqali bo'lajak o'qituvchilarining ekologik kompetentligimi steam yondashuv asosida takomillashtirish yo'llari	92
Umarova Z.A. Maktab ta'limdi pedagogik konfliktlarning tarkibi va ularni bartaraf etish xususiyatlari	99
Исламова Д.Б. Тутинган ота-она ва бола билан ишлашда психологияк мослашув методикалари тавсифи	106
Xanbabayev X.I. Raqamli kompetensiyani rivojlantrishning ijtimoiy-pedagogik xususiyatlari	112
Mirzayev A.M. Harbiylashtirilgan ta'lim muassasalarida klaster yondashuv asosida kursantlarni belbog'li kurashga o'rgatish	118
Абдурахимова Да.Б. Бўлажак офицерларда ҳарбий ватанпарварлик туйғусини ривожлантиришнинг миллий- маънавий ва ахлоқий асослари	125
Azizova S.A. Kredit tizimi asosida fanlararo integratsiyani rivojlantrish	131
Эшбеков С.Ж. Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш жараёнларини takomillashtirişning самарали шакл, метод ва воситалари	134
Эшбеков С.Ж. Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш тизимини takomillashtirişning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	142
Bozorov Z. Yu. Ta'lim sifatini oshirish bugungi kunning dolzarb masalasidir	146
Xujaniyozova O.R. Muayyan yoshdagagi maktab o'quvchilari bilan samarali ishlashda maktab psixologiyasi faoliyatining ahamiyati	150
Xolmatova S. K. Mustaqil ta'limi tashkil etishda interfaol ta'lim texnologiyalardan foydalaniш	157
Xolmatova S.K. Talabalarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda mustaqil ishlarning ahamiyati	163
Махкамов У.И., Тешакулова Б.Ш. Бўлажак ўқитувчиларда педагогик маҳорат маданиятини ривожлантириш	167

BOSHLANG‘ICH TA’LIM YO‘NALISHI TALABALARIDA RAQAMLI TA’LIM ORQALI EKOPEDAGOGIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANISHIDA EKO-STEAM YONDASHUVNING IMKONIYATLARI

Kuchkinov A.Yu.

pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti “Boshlang‘ich ta’lim metodikasi”
kafedrasи dotsenti*

Tayanch so‘zlar: boshlang‘ich, ta’lim, talabal, Eko-STEAM, raqamli ta’lim, ekopedagogika, kompetentlik, rivojlanish, yondashuv, integratsiya, imkoniyatlar.

Ключевые слова: элементарный, образовательный, студенческий, Eko-STEAM, цифровое образование, экопедагогика, компетентность, развитие, подход, интеграция, возможности.

Key words: elementary, educational, student, ECO-STEAM, digital education, eco-pedagogy, competence, development, approach, integration, opportunities.

Ilm-fan, texnologiya, muhandislik, san’at va matematika degan ma’noni anglatuvchi Eco-STEAM bu fanlarni ekologik barqarorlikka urg’u berish bilan birlashtirgan yondashuvdir. U boshlang‘ich ta’lim o‘quvchilarida ekologik-pedagogik kompetentsiyani yoki ekologik muammolarni tushunish va hal qilish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan.

Ekologik pedagogik kompetentsiyani shakllantirish muhim pedagogik muammo hisoblanadi, chunki u o‘quvchilarni atrof-muhit muammolarini tushunish va ularga qarshi kurashish uchun zarur bo‘lgan bilim va ko’nikmalar bilan qurollantiradi. Eko-STEAMni boshlang‘ich ta’limga integratsiyalash orqali o‘quvchilar tabiiy dunyoning o‘zaro bog‘liqligi haqida bilib olishlari va atrof-muhitga nisbatan mas’uliyat hissini rivojlantirishlari mumkin.

Ushbu muammoni hal qilishning bir usuli amaliy o‘rganishdir. Misol uchun, talabalar ekologik toza tuzilmalarni loyihalash va qurish, qayta tiklanadigan energiya manbalarini o‘rganish yoki tabiatdan ilhomlangan san’at asarlarini yaratishni o‘z ichiga olgan loyihalalar bilan shug‘ullanishlari mumkin. Bu tadbirlar nafaqat talabalarning eko-STEAM tushunchalari haqidagi tushunchalarini kengaytiribgina qolmay, balki ularni barqaror yechimlar haqida tanqidiy va ijodiy fikrlashga undaydi.

Boshlang'ich ta'limgan o'quvchilarida raqamli ta'limgan orqali ekota'limgan kompetensiyasini rivojlantirishda Eco-STEAM yondashuvining imkoniyatlari bugungi dunyoda ham dolzarb, ham zarurdir. Eko-STEAM yondashuvi ikkita muhim tushunchani ekota'limgan va STEAMni (Fan, Texnologiya, Muhandislik, San'at va Matematika) birlashtiradi. Atrof-muhitga nisbatan ongli jamiyatda talabalarning ekologik tushunchalar va barqaror amaliyotlarni chuqr tushunishlarini rivojlantirish juda muhimdir. Ekologik ta'limgan STEAM tizimiga integratsiyalashgan holda, talabalar amaliy va fanlararo mashg'ulotlar orqali atrof-muhit muammolarini bilib olishlari mumkin, bu esa o'z ta'limgan real dunyo muammolariga moslashtiradi.

Bizning dunyomiz texnologik jihatdan rivojlangan bo'lsa, o'quvchilarda raqamli savodxonlik ko'nikmalarini rivojlantirish juda muhimdir. Raqamli ta'limgan talabalarga o'rganish tajribasini oshirishi mumkin bo'lgan juda ko'p manbalar, vositalar va platformalardan foydalanish imkoniyatini beradi. Raqamli ta'limgan Eco-STEAM yondashuvi bilan birlashtirgan holda, talabalar virtual haqiqat simulyatsiyasi, onlayn tadqiqotlar, ma'lumotlarni tahlil qilish va multimedia taqdimotlari kabi texnologiyalardan foydalangan holda ekologik tushunchalarni o'rganishlari mumkin. Bu kombinatsiya talabalarga mavzu bilan innovatsion va interfaol usullar bilan shug'ullanish imkonini beradi, chuqurroq tushunish va tanqidiy fikrlashga yordam beradi.

Yangi O'zbekistonda zamonaviy ta'limgan muassasalaridagi integratsiyalashgan ta'limgan, o'quvchining bilim faoliyati va mustaqillik fikrlash hamda o'quv amaliyotida yo'naltirish ta'limgan sifatida yangi natijalarga erishishga yordam beradi. Atrof-muhitni muhofaza qilish konsepsiyasida belgilab berilgan atrof-muhitni muhofaza qilish konsepsiyasini yangi O'zbekistonning ekologik ta'limgan tarbiyasida "Yangi O'zbekistonni barpo ekologik tarbiyalashda atrof muhitni muhofaza qilish konsepsiyasida belgilangan «Aholining ekologik madaniyatini oshirish, atrof muhitni muhofaza qilish sohasida davlat organlari faoliyatining oshkoraliq darajasini oshirish va fuqarolik jamiyatining rolini kuchaytirish»[1]. Shu munosabat bilan O'zbekistonda iqlim o'zgarishi bo'yicha Parij kelishuvini amalga oshirish bo'yicha Milliy harakatlar rejasiga, 2019-2030, 2030-yillarda "yashil" iqtisodiyotga o'tish bo'yicha strategiyalar, yangi davlat boshqaruvini shakllantirish bo'yicha Milliy harakatlar rejasiga ishlab chiqildi va qabul qilindi. Tizimi Barqaror rivojlanish sohasida ekologik ofatlarning oldini olish kabi ulkan maqsadlarni amalga oshirishda o'quvchilariga ekologik ta'limgan berish texnologiyasini taqdim etish. Zamonaviy jamiyat iqlim o'zgarishi, atrof-muhitning ifloslanishi va tabiiy resurslardan barqaror foydalanish kabi bir qator global ekologik muammolarga duch kelmoqda. Bu muammolarni bartaraf yetish har bir insondon faol ishtirok va mas'uliyatni talab qiladi. Bunday sharoitda ekologik ta'limgan ta'limgan tizimining tobora muhim tarkibiy qismiga aylanib bormoqda.

Eco-STEAM yondashuvi taqdim etadigan ba'zi imkoniyatlar:

Analiy o'rghanish, Eko-STEAM yondashuvi o'quvchilarni atrof-muhit muammolari bilan bog'liq haqiqiy muammolarni hal qilishda faol ishtirok etishga undaydi. Barqaror modellarni loyihalash va qurish yoki tajribalar o'tkazish kabi amaliy mashg'ulotlar orqali talabalar amaliy ko'nikmalarga ega bo'lib, ekologik tushunchalarni chuqurroq tushunadilar.

Fanlararo ta'lim, fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika elementlarini birlashtirib, Eko-STEAM yondashuvi fanlararo ta'limni rivojlantirishga yordam beradi. Talabalar turli fanlar o'rtaсидаги aloqalarni o'rghanishlari va ularning ekologik barqarorlikka qanday aloqasi borligi haqida keng qamrovli tushunchalarni rivojlantirishlari mumkin.

Raqamli vositalar va resurslar, raqamli ta'lim Eco-STEAM yondashuvida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Talabalar o'z bilimlarini chuqurlashtirish va ekologik ta'lim kompetentsiyalarini oshirish uchun onlayn simulyatsiyalar, virtual haqiqat tajribalari yoki ta'lim ilovalari kabi turli raqamli vositalardan foydalanishlari mumkin.

Hamkorlik va tanqidiy fikrlash, Eko-STEAM yondashuvi talabalar o'rtasida hamkorlikni rag'batlantiradi, jamoada ishslash va muloqot ko'nikmalarini rivojlantiradi. Talabalar tanqidiy va ijodiy fikrlashni o'rghanadilar, ular ekologiya bilan bog'liq muammolarni hal qiladilar, muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantiradilar va o'sish tafakkurini rag'batlantiradilar.

Ekologik ong, Eco-STEAM yondashuvi orqali o'quvchilarda atrof-muhitni muhofaza qilish va mas'uliyat hissini rivojlantiradi.

Biroq, ekologiya va barqaror rivojlanishni o'qitishning an'anaviy usullari o'quvchilarni jalb qilish va rag'batlantirish imkoniyatlarini cheklashi mumkin. Bunday vaziyatda raqamli texnologiyalardan foydalanish qiziqarli va interaktiv ta'limning samarali vositasiga aylanadi.

Ekologik ta'limni ilmiy, texnik va ijodiy vositalardan (STEAM - fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika) foydalanish bilan birlashtirgan Eko-steam yondashuvi o'quvchilarning ekologik-pedagogik kompetensiyasini rivojlantirish uchun yangi paradigmani taklif qiladi. Raqamli vositalar, jumladan dasturiy ta'minot, ilovalar va virtual platformalar atrof-muhit muammolarini o'rghanish uchun keng ko'lamli interfaol o'quv materiallari va vositalaridan foydalanish imkonini beradi.

Maqsad, raqamli ta'lim orqali boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalarning ekologik-pedagogik kompetensiyasini rivojlantirishda eko-steam yondashuvining imkoniyatlarini ko'rib chiqishdir. Dasturiy ta'minot mahsulotlari va ilovalari misollari ko'rib chiqiladi, ularning afzalliklari va potensiallari talabalarni atrof-muhit muammolarini o'rghanish va mas'uliyatli ekologik amaliyotni rivojlantirishga o'rgatish va rag'batlantirish uchun. Bundan tashqari, talabalar

o‘rtasida hamkorlik va tajriba almashish imkoniyatlari ko‘rib chiqiladi, bu esa kuchli ekologik pedagogik hamjamiyatni yaratishga xizmat qiladi.

Boshlang‘ich ta’lim o‘quvchilari o‘rtasida raqamli ta’limdan foydalangan holda ekologik-pedagogik kompetentligini rivojlantirishda eko-steam yondashuvining maqsadlari qo‘ydagilar:

1. Zamonaviy jamiyat duch kelayotgan dolzarb ekologik muammolar va muammolar haqida talabalarning xabardorligini oshirish.

2. O‘quvchilarda ekologik muammolar o‘rtasidagi bog‘liqlikni, shuningdek, ularning sabab va oqibatlarini ko‘rish imkonini beruvchi tizimli fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish.

3. Atrof-muhit va tabiiy resurslarga ongli va mas’uliyatli munosabatni rivojlantirish.

4. Talabalarga atrof-muhit muammolarini baholash va ongli qarorlar qabul qilish imkonini beradigan tanqidiy fikrlash va atrof-muhit ma’lumotlarini tahlil qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish.

5. Ijodiy va innovatsion fikrlashni rag‘batlantirish, talabalarga barqaror rivojlanish uchun g‘oyalarni ishlab chiqish va yechimlarni ishlab chiqishga imkon berish.

Eko-steam yondashuvi boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida ekologik va pedagogik kompetentligini rivojlantirishga hissa qo‘shadigan ekologik va rag‘batlantiruvchi ta’lim yelementlarini, shuningdek texnologiyani birlashtiradi. Raqamli ta’lim ushbu jarayonda faol va amaliy o‘rganish uchun interfaol vositalar va resurslardan foydalanish imkonini beruvchi muhim rol o‘ynaydi.

Adabiyotlar tahlili, (Literature review) boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishi talabalari raqamli ta’lim orqali ekopedagogik kompetentligini rivojlantirishda eko-steam yondashuvining imkoniyatlarini aks yettiruvchi tegishli ilmiy ishlar va nashrlar tahlil qilindi. A.S.Ianova “Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining ekologik-pedagogik kompetentligini rivojlantirish uchun axborot-kommunikatsiya texnologiyalari” maqolasida o‘quvchilarning ekologik-pedagogik kompetentligini rivojlantirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining (AKT) rolini ko‘rib chiqadi. Muallif talabalarga ekologik tamoyillar va muammolarni o‘rgatish uchun interaktiv onlayn platformalar, veb-saytlar va ilovalardan foydalanish imkoniyatlariga ye’tibor qaratadi. Shuningdek, u o‘quvchilarning ekologik bilim va ko‘nikmalarini baholashda Aktdan foydalanishni o‘rganadi. Konstrukturlarning tarkibi statik va dinamik modellarni qurish uchun ulanishning har xil turlari va tamoyillaridan foydalangan holda strukturaviy elementlarni o‘z ichiga oladi[5,6,7,8].

Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishi talabalarning raqamli o‘qitish orqali ekologik-pedagogik kompetentligini rivojlantirishda eko-steam yondashuvidan foydalanish bir qator afzalliliklarga ega.

Bu atrof-muhit muammolarini chuqurroq o'rganish, interaktiv ta'lif platformalari va ilovalaridan foydalanish, loyiha faoliyatini rivojlantirish imkoniyatini o'z ichiga oladi. Bunday yondashuvlar o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini amaliyotda qo'llash yo'llarini o'rganish, shuningdek, ijodiy fikrlash va jamoada ishslash qobiliyatini rivojlantirish imkonini beradi.

Tadqiqot metodologiyasi adabiyotlarni ko'rib chiqish, maqsad va vazifalarni aniqlash, ma'lumotlarni toplash, tahlil qilish va sharhlash va yakuniy xulosalarni o'z ichiga oladi. Bu boshlang'ich ta'lif o'quvchilari o'rtasida raqamli ta'lif orqali eko-pedagogik kompetentligini rivojlantirishda eko-steam yondashuvining imkoniyatlari bo'yicha tizimli va ishonchli tadqiqot natijalarini olish imkonini beradi.

Boshlang'ich ta'lif yo'nalishi talabalarning ekologik-pedagogik kompetentligini rivojlantirishda eko-steam yondashuvidan foydalanish nafaqat o'rganish, balki o'quvchilarni ekologik muammolarni hal qilishga jalb yetishning samarali usuli bo'lib chiqadi. Eko-steam yondashuvida ishtirok yetish (ekologik, dizayn va texnik, o'quv va ilmiy loyihalar) boshlang'ich ta'lif talabalariga raqamli ta'lif orqali ekopedagogik kompetentligini rivojlantirish imkoniyatini beradi. Eko-steam yondashuvi ekologik va ilmiy jihatlarni texnik ko'nikmalar bilan birlashtirib, talabalarga ekologik muammolar va innovatsion texnologiyalar bilan bog'liq amaliy loyihalarda ishtirok etish uchun noyob imkoniyatni taqdim etadi.

Raqamli ta'lif talabalarning ekopedagogik kompetensiyasini rivojlantirishda muhim rol o'yndaydi, turli xil axborot resurslaridan, shu jumladan yelektron darsliklar, video materiallar, onlayn kurslar va vebinarlardan foydalanishni ta'minlaydi. Talabalar ekologik muammolarni o'rganish, raqamli texnologiyalardan foydalangan holda ekologik loyihalarni loyihalash va amalga oshirish imkoniyatiga ega.

Eko-steam yondashuvi talabalarning multimedia ko'nikmalarini, texnik fikrlashni, jamoaviy ish va muammoli fikrlashni rivojlantiradi, ularning ekopedagogik kompetensiyasining o'sishiga hissa qo'shamdi. Raqamli o'quv muhiti talabalarga loyihalar ustida birgalikda ishslash, fikr almashish va ekologiya va raqamli texnologiyalar sohasidagi mutaxassislarining fikr-mulohazalarini olish imkonini beradi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli ta'lif orqali Eko-steam yondashuvidan foydalanish talabalarni ekologik muammolarni o'rganishga va innovatsion yechimlarni ishlab chiqishga faol jalb qilishga yordam beradi. Shu bilan birga, raqamli ta'lif orqali ekologik pedagogik kompetentligini rivojlantirish talabalarning texnologiya va atrof-muhit o'rtasidagi munosabatlar haqidagi tushunchalarini yaxshilaydi, ularning mas'uliyatini va barqaror rivojlanish muhimligini anglashni rivojlantiradi.

Shunday qilib, raqamli ta’lim orqali eko-pedagogik kompetentligini rivojlantirishda Eko-steam yondashuvi boshlang‘ich ta’lim o‘quvchilariga ijobjiy ta’sir ko‘rsatadi, ularning kasbiy mahoratini rivojlantirishga, ekologik muammolardan xabardor bo‘lishga va muhim ijtimoiy harakatda ishtirok etishga yordam beradi.

Natijada, raqamli ta’lim orqali ekopedagogik kompetentligini rivojlantirishda eko-steam yondashuvidan foydalanish o‘quv jarayonining samaradorligini oshirishi va boshlang‘ich ta’lim o‘quvchilarini kelajakda ekologik muammolarni hal qilishga tayyorlashi mumkin. Siz, ekopdagogik kompetentlikni rivojlanishida eko-steam yondashuvning imkoniyatlari bilan tanishtingiz. Bu model talabalarni ekologik tushunchalar va tajribalar asosida ish qilishga imkon beradi va ularning qobiliyatini rivojlantiradi. Ekopedagogik uslubga asoslangan o‘quv jarayonlarida ekologik g‘oyalari, omil va ko‘nikmalar bilan amaliyatga aylantirilishi ta’mindadir. Eko-steam yondashuv orqali talabalar ekologik muammolar bilan bog‘liq ilmiy jarayonlarga tayyorgarliklarini oshirish va jamiyatga yordam berishga intilishadi.

Adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining «2030-yilgacha bo‘lgan davrda O‘zbekiston Respublikasining atrof-muhitni muhofaza qilish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5863-son farmoni Toshkent, 2019-yil 30-oktyabr.
2. Kuchkinov AY Boshlangich sinf oquvchilarini tabiatni ezozlash ruhida tarbiyalash //Oqituvchilar uchun metodik qollanma-T.; “Fan va texnologiya. - 2012. - T. 88.
3. Kuchkinov A. Yu. Technologies of Interdisciplinary Approach in the Development of Eco–Steam Educational Competencies of Future Teachers. <https://journals.researchparks.org/index.php/IJIE>
4. Yuldashevich K. A., Kholi Y. A. Model for the formation of primary education students’careful attitude to nature in extra-curriculum activities //European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies. – 2022. – T. 2. – №. 11. – S. 68-74.
5. Yuldashevich K. A. Steam integrated educational technology in enhancing eco-learning effectiveness //European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies. – 2022. – T. 2. – №. 11. – S. 01-05.

РЕЗЮМЕ

Ushbu maqolada boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishi talabalarida raqamli ta’lim orqali eko-pedagogik kompetentligini rivojlantirishda Eko-STEAM yondashuvidan foydalanish imkoniyatlari va ijodiy qobiliyatlarini namoyon qilish, mustaqil ta’lim orqali fanlararo ekologik madaniyatini shakllantirish haqida fikr yuritilgan.

РЕЗЮМЕ

В данной статье рассматриваются возможности использования Еко-STEAM подхода в развитии Еко-педагогической компетентности учащихся направления начального образования посредством цифрового обучения и проявления творческих способностей, формирования междисциплинарной экологической культуры посредством самостоятельного обучения.

SUMMARY

This article discusses the possibilities of using the Eco-STEAM approach in the development of Eco-pedagogical competence of primary education students through digital learning and the manifestation of creative abilities, the formation of an interdisciplinary ecological culture through independent learning.

Т. Н. Қары Ниязий атындағы Өзбекстан педагогикалық
илим-изертлеу институтының Ж. Орынбаев атындағы Каракалпақстан филиалы

**«МУГАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ
БИЛИМЛЕНДИРИҮ»**

№ 5/2

Нөкис — 2023

Басып шығыўға жуўапкер:

A. Тилегенов

Баспаға таярлаған:

A. Тилегенов, Р. Утенов

Компьютерде таярлаған:

П. Реймбаев

Мәнзил: Нөкис қаласы, Ерназар Алакөз көшеси №54

Тел.: 224-23-00

**e-mail: uzniipnkkf@mail.uz,
mugallim-pednauk@mail.uz
www.mugallim-uzliksiz-bilim.uz**

Журналга келген мақалаларға жуўап қайтарылмайды, журналда жерияланған мақалалардан алынған үзиндилер «Мугаллим ҳәм үзликсиз билимлендериү» журналынан алынды, дең көрсетилиши шәрт. Журналга 5-6 бет көлеміндеги материаллар еки интервалда TIMES NEW ROMAN шрифтинде электрон версиясы менен биргеле қабыл етиледи. Мақалада көлтирилген маглыўматларға автор жуўапкер.

Оригинал-макетten басыўға рухсат етилди 20.10.2023. Форматы 70x100^{1/8}
«Таймс» гарнитурасында оффсет усылында басылды.

Шәртли б.т. 27 . Нашр. т. Нусқасы _____ Буйыртпа №